

Probeer nu geheel gratis via web, mobiel en apps

Alles van de Volkskrant

INL

Binnenland

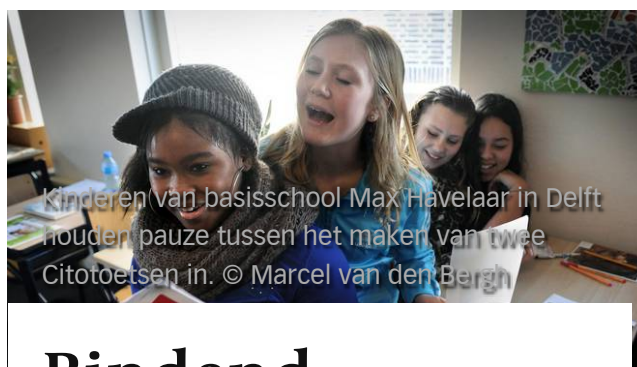
Stel uw Volkskrant samen

Deel favoriete artikelen

De mooiste fotografie

Gratis proberen

 LEES MEER

Bindend basisschooladvies niet altijd goed voor het kind

Middelbare scholen zoeken de rand van de wet op om het nieuwe, bindende schooladvies van de basisschool te omzeilen als zij denken dat het om een te zwakke leerling gaat.

Door: Ana van Es
9 februari 2015, 02:00

16

Scholen in het voortgezet onderwijs moeten kinderen toelaten op basis van het basisschooladvies. Leerlingen mogen niet afgewezen worden als de middelbare school het niet eens is met dit advies

— Woordvoerder van Jet Bussemaker, minister van onderwijs

Nu de Citotoets niet langer maatgevend is, verkennen middelbare scholen de grenzen van de wet om zwakke leerlingen de deur te wijzen. In enkele grote steden spreken schoolbesturen onderling toelatingseisen af die verboden zijn. De onderwijsinspectie doet hier onderzoek naar.

Scholieren die nu in groep acht zitten, worden voor het eerst niet meer beoordeeld op hun score op de Citotoets, decennialang de gouden standaard voor het bepalen van het schoolniveau. Voortaan besluit de basisschool zelf welke vervolgopleiding geschikt is, van

vmbo tot vwo. Van dit schooladvies mag de middelbare school onder geen beding afwijken. Uit onderzoek blijkt namelijk dat leerkrachten op de basisschool beter het niveau van een leerling kunnen inschatten dan de Citotoets.

'De nieuwe wet is klip en klaar', stelt een woordvoerder van minister Jet Bussemaker (Onderwijs, PvdA).

'Scholen in het voortgezet onderwijs moeten kinderen toelaten op basis van het basisschooladvies. Leerlingen mogen niet afgewezen worden als de middelbare school het niet eens is met dit advies.'

Maar in de praktijk vinden middelbare scholen dit te rigide. In tenminste drie grote steden - Den Haag, Rotterdam en Groningen - verzetten de gezamenlijke schoolbesturen zich tegen de regeling, met steun van de gemeente. De scholen hebben onderling afgesproken dat ze in 'zeer uitzonderlijke gevallen' het advies van de basisschool negeren, zo blijkt uit een inventarisatie van deze krant. Wettelijk is het niet mogelijk om het schooladvies te weigeren, aldus de Inspectie van het Onderwijs. Vragen naar de onderbouwing, dat mag wel. 'Maar uitsluitend het basisschooladvies telt.'

Toch zien de schoolbesturen geen andere uitweg. 'Het gaat om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, die een twijfelgeval zijn, de bespreekgevallen', zegt Erik de Graaf, verantwoordelijk voor de toelatingsprocedure in Groningen. 'Dit gaat niet om leerlingen met een afgerond havo- of vwo-advies.'

Spagaat

De middelbare scholen zitten in een spagaat: volgens de nieuwe wet moeten ze blindelings het advies van de basisschool volgen. Maar ze zijn ook verplicht om passend onderwijs te bieden aan probleemleerlingen. 'Dat geeft spanning', zegt Peter Lamers van Bovo, de gezamenlijke schoolbesturen in Den Haag. 'Ik weet niet of de wetgever dit wel allemaal heeft voorzien. Bij basisscholen zie je druk ontstaan: hoe bepaal je het niveau van een leerling als je de Citoscore niet meer mag meetellen?'

Vandaar dat Den Haag een mogelijkheid inbouwt om het schooladvies te weigeren. 'Dit gaat om uitzonderlijke gevallen, waarvan je weet: als je het schooladvies volgt, geeft dat problemen voor het kind of in de klas', zegt Lamers. 'Ja, we hebben juridisch advies ingewonnen. Van de juristen kregen wij overigens verschillende visies.'

'Iedereen maakt zich druk over de juridische kant', zegt Marcel van der Knaap, voorzitter van Fokor, de vereniging van schoolbesturen in Rotterdam, die overigens veronderstelt dat zijn organisatie binnen de kaders van de wet blijft. 'Maar ik vind belangrijker: wat is goed voor het kind? Wat moet het opleveren als je gedwongen wordt om schooladviezen te volgen waardoor een kind mogelijk niet op de goede plek belandt?'

Hoewel het ministerie van Onderwijs bij alle schoolniveaus signalen krijgt dat de nieuwe regels worden geschonden, springt de worsteling met het nieuwe toelatingsregime vooral in het oog bij zelfstandige gymnasia. Hier wordt de komst van een te zwakke leerling hard gevoeld: een kind kan hier niet op dezelfde school een niveau lager instromen, in tegenstelling tot op een scholengemeenschap.

Drempels

Als de basisschool het advies totaal niet motiveert, mogen we het terugsturen met de vraag om nadere motivatie

— MARGRIET BOSMAN, CORRECTOR VAN HET
Barlaeus Gymnasium

Gymnasia werpen daarom drempels op, zoals het voeren van een gesprek bij toelating. Dit is onder omstandigheden toegestaan, aldus de onderwijsinspectie. 'Het is geen selectie-instrument', benadrukt Paul Scharff, rector van het Erasmiaans Gymnasium in Rotterdam. 'Wat wel kan gebeuren, is dat je gaandeweg het gesprek de vraag stelt: wil je wel echt naar deze school?'

In veel gemeenten bestaan inmiddels procedures over het opsturen van schoolwerk, vaak al vanaf groep zes van de basisschool. De middelbare school mag dat inzien en vragen om uitleg, maar daar blijft het bij. 'Als de basisschool het advies totaal niet motiveert, mogen we het terugsturen met de vraag om nadere motivatie', zegt Margriet Bosman, conrector van het Barlaeus Gymnasium. 'Wat we niet kunnen, is het schooladvies niet overnemen.'

En dus zoeken sommige scholen de rand van de wet op. Bij 'zeer gegronde twijfel' kan een leerling afgewezen worden, meldt het Haagse gymnasium Haganum op de website. 'Het zijn hele, hele grote uitzonderingen', zegt rector Joke Glasbeek. Het beleid van het

Haganum is woordelijk ontleend aan de onderlinge afspraak van alle Haagse schoolbesturen.

Maar mag het daarmee ook? Rector Glasbeek: 'Ik ga er blindelings vanuit dat de regio Haaglanden zich daarover heeft geïnformeerd.'

Citotoets blijft bestaan

De Citotoets - voor het eerst afgenomen in 1965 - blijft bestaan. De toets wordt echter niet meer afgenomen in februari, maar pas in april, zodat de uitslag doorgaans geen rol meer speelt bij het advies voor de middelbare school. Wanneer uit de Citotoets blijkt dat de leerling een hoger schoolniveau aankan dan de basisschool adviseert, kan de school het advies nog bijstellen. Verplicht is dit overigens niet. Het schooladvies naar beneden bijstellen vanwege een tegenvallende citoscore, is wettelijk niet mogelijk.

[Nieuws](#) > [Binnenland](#) > [Bindend basisschooladvies niet altijd goed voor het kind](#)

Onbeperkte toegang?

Probeer nu geheel gratis via web, mobiel en apps

Alles van de Volkskrant

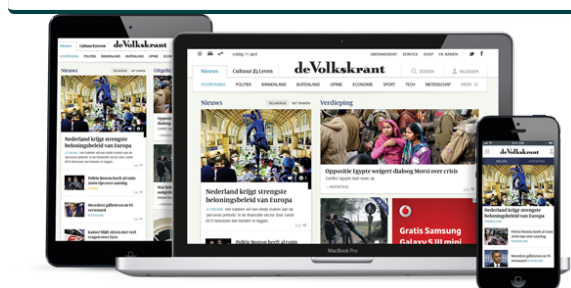
Complete cultuuragenda

Stel uw Volkskrant samen

Deel favoriete artikelen

De mooiste fotografie

Gratis proberen

Twitter

Facebook

Google+

Volg de Volkskrant

Schrijf u in voor de dagelijkse nieuwsbrief

jan@voorbeeld.nl

Aanvragen

© 2015 - Alle rechten voorbehouden

[Lees de gebruiksvoorwaarden](#)